
Dagsorden til Beskæftigelsesrådet Nordjyllands ekstraordinære møde den 23. oktober 2006, kl. 14.00

	Side
1. Godkendelse af udkast til Kontrakt 2007	2
2. Godkendelse af kriterier for fastlæggelse af tilskudsliste til brug for flaskehalsbevillingen	7

1. Godkendelse af udkast til Kontrakt 2007

A. Hvorfor behandles sagen ?

Beskæftigelsesrådet skal årligt indgå en kontrakt med beskæftigelsesministeren om udmøntningen af de beskæftigelsespolitiske mål i det efterfølgende år.

Kontrakten udarbejdes i efteråret, så Beskæftigelsesrådet fra årets start kan følge op på indsatsen over for jobcentrene. Det skal bemærkes, at kontrakten ikke regulerer jobcentrenes indsats. Jobcentrene er selvstændige enheder, som selv, på baggrund af de overordnede mål, som ministeren udmelder, beslutter, hvordan indsatsen skal gennemføres. Rådet skal derimod følge op på, om jobcentrene opnår de ønskede resultater. I den ideelle proces ville kontrakten blive udarbejdet efter forudgående drøftelser med jobcentrene, men i denne første udgave bliver processen lidt abrupt, idet jobcentrene (og de lokale beskæftigelsesråd) parallelt udarbejder planer/kontrakter for 2007.

Beskæftigelsesrådets kontrakt tager udgangspunkt i ministerens overordnede mål, som konkretiseres til nordjyske forhold, og Rådet beskriver, hvordan opfølgningen i forhold til jobcentrene vil være i 2007.

Første udkast til kontrakt blev behandlet på Rådets møde den 28. september 2006. Kommentarerne herfra er indarbejdet i andet udkast. Desuden er kontrakten mere generelt drøftet på mødet med ministeren den 2. oktober 2006. Pointer herfra er ligeledes inddraget i andet udkast.

Udkastet er derefter behandlet i og justeret efter mødet i Formandsskabet den 12. oktober 2006 (se referatet af Formandsskabets møde som bilag 1.0.2). På den baggrund vedlægges tredje udkast som bilag 1.0.1.

Det justerede og fremlagte udkast vil efter Rådets drøftelse og godkendelse blive sendt til Arbejdsmarkedsstyrelsen den 30. oktober 2006. Arbejdsmarkedsstyrelsen har indkaldt til en kontraktforhandling 9. november 2006, hvor formandsskabet og beskæftigelsesregionen deltager. Formålet med kontraktforhandlingen er, at styrelsen vil udfordre regionen på målene, så kontrakten bliver så ambitiøs som muligt, og at det dermed sikres de bedst mulige resultater i Nordjylland. På baggrund af kontraktforhandlingen justerer Rådet kontrakten, så den endeligt kan fremsendes til Arbejdsmarkedsstyrelsen den 24. november 2006, altså umiddelbart efter Rådets næste ordinære møde den 23. november.

B. Beskrivelse af sagen:

Kontakten består af tre dele: Ét afsnit om de beskæftigelsespolitiske udfordringer i Nordjylland, ét om de regionale resultatkrav og ét om Beskæftigelsesrådets og –regionens indsats for at opfylde de regionale resultatkrav.

Ad afsnittet om de beskæftigelsespolitiske udfordringer:

Med udgangspunkt i en opdeling af de beskæftigelsespolitiske udfordringer i overskrifterne: *Mangel på arbejdskraft, Fald i arbejdsstyrken og stigende beskæftigelse* samt *Faldende ledighed* opregnes i stikord følgende beskæftigelsespolitiske udfordringer:

Mangel på arbejdskraft

- De ledige både inden for og uden for arbejdsstyrken skal i job. Det er ikke holdbart, hvis der er ledige med jobønsker på områder, hvor der er mangel på arbejdskraft såvel i regionen som i de øvrige landsdele.
- Mangelsituationer skal modarbejdes med alle midler. Mangelsituationer, herunder på områder med lav ledighed, kan bremse den positive udvikling.
- Virksomhederne skal have den arbejdskraft, de har brug for både i dag og i fremtiden. Derfor er det nødvendigt, at arbejdsstyrken udvides.
- For at løse disse udfordringer kræver det et samspil mellem de ledige, jobcentrene, virksomhederne, a-kasserne og uddannelsesinstitutionerne.

Fald i arbejdsstyrken og stigende beskæftigelse

- Det er afgørende at arbejde for, at personer, der i dag står udenfor, bliver en del af arbejdsstyrken.
- Beskæftigelsesindsatsen skal understøtte, at både den faglige og geografiske mobilitet øges
- Indsatsen skal have øje for beskæftigelsen i industrien, og samtidig understøtte udviklingen af serviceerhvervene
- Der kan blive behov for udenlandsk arbejdskraft med kvalifikationer, som ikke er til rådighed eller kan fremskaffes her i landet.

Faldende ledighed

- Alle – både i og uden for arbejdsstyrken - skal i spil for at modvirke mangelsituationer. Mange har allerede de kvalifikationer og kompetencer, som efterspørges, andre vil have brug for motivation, træning eller opkvalificering, så de kan leve op til kravene fra virksomhederne.
- De ikke-faglærte har en overgennemsnitlig ledighed. Det er vigtigt, at de hurtigt kommer i gang, så de fortsat kan være en værdifuld arbejdskraft.

Derfor skal det afklares, hvilke ressourcer disse ledige har, og de skal have det nødvendige kompetenceløft.

- Det er af afgørende betydning, at akademikerne kommer i gang. Hvis de ikke bruger deres kompetencer, forældes de hurtigt. Akademikerne har kompetencer, som er væsentlige for de nordjyske virksomheder. Det er kompetencer, som kan understøtte fremgangen på det nordjyske arbejdsmarked og skabe grundlag for nye arbejdspladser for andre.
- De arbejdsmarkedsparete kontant- og starthjælpsmodtagere bærer en stor del af ledigheden i Nordjylland, men der er også mange ikke-arbejdsmarkedsparete. Disse hænder skal i gang, i den udstrækning de kan. Det er nødvendigt at få afklaret deres ressourcer og behov, og at give dem et kompetenceløft og støtte, så de kan indgå i arbejdsstyrken.
- Kvindernes over gennemsnitlige ledighed skal ned. Den positive udvikling på arbejdsmarkedet skal komme både mænd og kvinder til gode.
- De unge er fremtidens arbejdskraft. Det er derfor uacceptabelt, at de har en ledighed, der er højere end gennemsnittet i Nordjylland, og at de unge ledige op til 25 år i Nordjylland udgør mere end 20 % af landstallet.

Ad afsnittet om de regionale resultatkrav:

Der indgår 3 resultatkrav i kontraktudkastet:

Regionalt resultatkrav 1:

Regionen vil gennem intensiv opfølgning på resultater og i dialog med jobcentre arbejde for, at antallet af ledige med tre måneders ledighed eller mere reduceres med 20 % i 2007. Målet er endvidere at reducere antallet af ledige med tre måneders ledighed eller mere på områder, hvor der er mangel på arbejdskraft, med mindst 30 % i 2007 og 50 % i 2008, således at antallet inden udgangen af 2009 er reduceret med 66 %. Samtidig er målet en udvidelse af den samlede arbejdsstyrke på områder, hvor der er mangel på arbejdskraft.

Regionalt resultatkrav 2:

Regionen vil gennem en tæt opfølgning på indsatsen og dialog med de enkelte jobcentre arbejde på i gennemsnit at sikre, at mindst 15 % af målgruppen pr. 1. juli 2007 er i arbejde eller uddannelse, at de ledige i målgruppen pr. 1. juli 2007 har forbedret deres selvforsørgelse, således at de forsørger sig selv mindst 10 % af tiden, og at de ledige i målgruppen i 2007 har været i aktivitet i mindst 40 % af tiden.

Regionalt resultatkrav 3:

Regionen vil gennem en løbende opfølgning og i dialog med jobcentre sikre, at ledigheden blandt de unge under 30 år reduceres fra 9.000 helårspersoner i 2005 til 6.500 helårspersoner i 2007. Endvidere lægger Region stor vægt på indsatsen over for de arbejdsmarkedsparete i alders-

gruppen 18 – 24 år, og målet er i 2007, at de 18 – 24 åriges ledighed ikke må være overgennemsnitlig i forhold til hele landet. Det betyder, at det gennemsnitlige antal ledige i denne aldersgruppe gruppe skal reduceres med 700 helårspersoner i forhold til udgangspunktet i august 2006.

Ad afsnittet om regionens indsats for at opfylde de regionale resultatkrav:

Omdrejningspunktet i Kontrakten er den måde, som regionen vil følge op på jobcentrenes indsats. Der lægges op til dialog og løbende opfølgning. Frem for at løse opgaven ved i bakspejlet at overvåge jobcentrene, lægges der op til løbende at drøfte resultaterne med jobcentrene, så det bliver muligt at tage problemer i opløbet efter en dialog.

Der lægges op til, at der som indgang på året 2007 udarbejdes en nul-punktsanalyse, som giver en status for hvert enkelt jobcenter inden året starter. Denne drøftes med jobcentrene med henblik på at sikre, at der er enighed om, hvilke udfordringer det enkelte jobcenter står over for. Derefter udarbejdes hvert kvartal en statusrapport, som drøftes med jobcentrene. Drøftelsen vil især dreje sig om de områder, hvor indsatsen ikke synes at leve op til forventningerne.

Udover denne systematiske opfølgning er der foreslået en række andre initiativer, som kan understøtte jobcentrenes indsats:

Initiativer rettet mod særlige beskæftigelsespolitiske indsatsområder

- Iværksættelse af en systematisk opfølgning, hver gang der er forlydender om, at konkrete virksomheder mangler arbejdskraft
- Iværksættelse af en regional virksomhedsrettet kampagne med henblik på at oplyse om voksenlærlingeordningen og eventuelt mulighederne for etablering af jobrotationsprojekter. For at understøtte, at ungdomsledigheden reduceres, etablerer regionen en dialog med erhvervsskolerne og andre ungdomsuddannelser om frafaldsproblematikken
- Dialog med virksomhederne med henblik på, at der i regionen opnås et bedre match mellem virksomhedernes udbud af praktikpladser og de unges efterspørgsel efter praktikpladser
- Iværksættelse af en oplysningskampagne om mulighederne for at anvende hele redskabsviften i lovgivningen

Analyse- og overvågningsindsatsen

- Etablering af en systematisk dialog med jobcentrene for at afdække behovet for statistisk materiale og dokumentation
- Indgå aftaler med Region Nordjylland, kommunerne, arbejdsmarkedets parter og uddannelsesinstitutioner om en mere detaljeret kortlægning af den arbejdskraft og de kompetencer, som virksomhederne efterspørger

nu og i fremtiden. Der kunne måske udarbejdes et 'kompetencebudget' for Nordjylland

- Udarbejde en formidlingsstrategi, som vil være styrende for, hvordan informationer formidles

Dialogen med samarbejdspartnerne

- Dialog med samarbejdspartnerne. Samspilsfladerne mellem erhvervs-, uddannelses-, og beskæftigelsesindsatsen vil være i fokus i 2007, og dialogen forventes udmøntet i konkrete tværgående initiativer

Formandsskabet har som sagt drøftet udkastet til kontrakt og anbefaler, at Rådet godkender udkastet.

C. Indstilling og konsekvens:

Det indstilles, at Rådet drøfter og efterfølgende godkender udkastet til Kontrakt 2007, som derefter sendes til Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Derefter deltager Formandskabet i kontraktforhandlingsmødet med Arbejdsmarkedsstyrelsen den 9. november 2006. De justeringer, som måtte komme i forlængelse af denne forhandling forelægges Rådet på dets møde den 23. november 2006, hvor Kontrakt 2007 endeligt godkendes.

D. Bilag:

1.0.1 Udkast til Kontrakt 2007

1.0.2 Referat af Formandsskabets møde den 12. oktober 2007

2. Godkendelse af kriterier for fastlæggelse af tilskudsliste til brug for flaskehalsbevillingen

A. Hvorfor behandles sagen ?

Beskæftigelsesrådet skal i november/december fastlægge, hvilke fagområder eller fagbetegnelser jobcentrene kan få tilskud til fra den regionale bevilling i 2007 i deres indsats for at forebygge og afhjælpe mangel på arbejdskraft.

Den regionale bevilling dækker kun en del af indsatsen. Den indsats, som jobcentrene forventer at gennemføre omfatter langt mere end den indsats, der er omfattet af tilskudslisten.

Beskæftigelsesregionen udarbejder til mødet i november en bruttoliste over fagområder/fagbetegnelser, hvor der er mangel på arbejdskraft af strukturel og tværgående karakter. Det vil ikke være samtlige problemer i regionen, der optræder på bruttolisten. På listen medtages kun flaskehalsproblemer af tværgående og strukturel karakter. Det er problemer, hvor regionen vurderer, at problemet ikke kan løses eller afhjælpes af det enkelte jobcenter alene, men hvor indsatsen skal have en mere tværgående karakter.

Beskæftigelsesrådet prioriterer ud fra bruttolisten, på hvilke fagområder der kan gives tilskud til jobcentrenes indsats for at forebygge og afhjælpe mangel på arbejdskraft. Denne prioritering fastlægges ud fra en arbejdsmarkedspolitisk vurdering.

Der er derfor behov for, at Beskæftigelsesrådet på forhånd drøfter og opstiller nogle kriterier for, hvordan man fra bruttolisten vil prioritere de fagområder/fagbetegnelser, der kan udløse tilskud.

Dette punkt på dagsordenen har til formål at drøfte og beslutte kriterierne.

Når Rådet i november har prioriteret den konkrete liste for 2007, udarbejder Beskæftigelsesregionen en aktivitetsliste, som angiver hvilke præcise aktiviteter jobcentrene må benytte tilskuddet fra den regionale bevilling til.

B. Beskrivelse af sagen:

Regionen har fået udmeldt en foreløbig bevilling på 24,2 mio. kr. til flaskehalsindsatsen. Heraf har Rådet allerede besluttet at tilbageholde 5% til akut opståede flaskehalsproblemer og til informations- og kampagneaktiviteter inden for flaskehalsområder. Den resterende bevilling har regionen udmeldt efter en fordelingsnøgle som foreløbige acontobeløb til jobcentrene (se bilag 2.0.1).

Sekretariatet peger på fem typer af kriterier. Det er i disse typer med i overvejelserne

- hvor en anvendelse af midlerne vil have størst effekt
- om der reelt er metoder og midler til rådighed, der kan afhjælpe problemet
- om problemets løsning overvejende er en beskæftigelsespolitisk opgave
- om en indsats vil kunne omfatte en større gruppe af ledige

Formandsskabet har drøftet kriterierne på sit møde den 12. oktober 2006 (referatet er vedlagt som bilag 1.0.2). Som overlægger på kriterierne anbefaler Formandsskabet, at der vælges kriterier, som er er arbejds- eller beskæftigelsespolitiske, og at indsatsen ikke lægges op til at skulle løse uddannelsespolitiske problemer. Formandsskabet anbefaler endvidere, at der ved valg af kriterier bør være tale om, at et område alene skal opfylde ét kriterium for at komme på listen, men selvfølgelig kan opfylde flere, hvilket dog ikke vil give en fortrinsstilling.

Kriterium 1. Prioritering af områder, hvor en kortvarig indsats kan afhjælpe flaskehalsproblemer (0-1 års sigt)

Begrundelse

Det er centralt i den beskæftigelsespolitiske indsats, at tilbud målrettes, så den ledige kommer hurtigst muligt i job. Derfor foreslås det, at fagområderne prioriteres ud fra, om en kortvarig indsats kan afhjælpe problemet. Det vil typisk sige kortere kursus- og efteruddannelsesforløb og meritgivende forløb. En kortvarig indsats vurderes at vare fra 0-1 år.

Ulemper

Nogle af de fag, hvor problemet kun kan afhjælpes ved, at flere får en erhvervsfaglig uddannelse, vil blive sorteret fra, fordi uddannelsen rækker ud over 0-1½ år. Det vil gælde mange af de fag, hvor der uddannes voksenlærlinge, og hvor arbejdsgivere motiveres ved at der gives tilskud, hvis man ansætter voksenlærlinge inden for flaskehalsområder. Ordningen kan dog fortsat frit benyttes af jobcentre og bliver fortsat reguleret af den regionale positivliste. Der vil med andre ord stadig være samme mulighed for tilskud til ordningen, uanset om faget optages på rådets tilskudsliste eller ej.

Formandsskabet anbefaler dette kriterium.

Kriterium 2. Prioritering af områder, hvor der er en realistisk mulighed for, at mange ledige kan indgå i aktiviteterne

Begrundelse

Det vil være ønskeligt, at større grupper af ledige kan blive omfattet af en indsats, der er målrettet beskæftigelse inden for områder med mangel på arbejdskraft. Den største andel af de ledige har ingen eller kun kort uddannelse. De vil ofte kunne indgå i korte, opkvalificerende forløb inden for f.eks. bygge- og anlægsområdet, jern- og metalindustrien eller transportområdet, hvor der ofte er mangelproblemer.

Ulemper

Dette kriterium vil for eksempel betyde, at fag, der kræve en mellemlang eller lang videregående uddannelse ikke vil komme med på listen. Det gælder f.eks. læger, ingeniører og folkeskolelærere, idet der kun vil være få ledige, som kan opkvalificeres til disse fag. Det udelukker imidlertid ikke, at jobcentrene i deres ordinære indsats, kan give aktiveringstilbud rettet mod videregående uddannelser, hvor der aktuelt er mangel, eller hvor der vil blive det på længere sigt.

På den anden side er der eksempler på, at netop mangel inden for fag, der kræver MVU/LVU, kun kan løses tværregionalt. F.eks. har AF tidligere opkvalificeret ingeniører i hold – de fleste ledige kom ganske vist fra Aalborg, men AF skulle dog ud og have kontakt med virksomheder i hele regionen for at afdække behovet.

Formandsskabet anbefaler ikke dette kriterium ud fra en vurdering af, at det ikke er antallet af ledige, men behovet for at tilvejebringe kvalificeret arbejdskraft, som skal være i centrum.

Kriterium 3. Prioritering af områder, hvor der også vil være gode beskæftigelsesmuligheder på længere sigt (5 år)

Begrundelse

Flaskehalsproblemer opstår af og til inden for fag og brancher, der er under afvikling. Indsatsen for at kvalificere ledige til sådanne job, bør indeholde en vurdering af, om der også på længere sigt vil være gode beskæftigelsesmuligheder. På længere sigt er i denne forbindelse 5 år, idet der i de kommende oversigter over arbejdsmarkedsbalancer vil indgå vurderinger af beskæftigelsen på 5 års sigt.

Ulemper

Kriteriet kan være vanskeligt at håndtere, idet der kan være forskellige interesser forbundet med at afgøre, om et fagområde er under afvikling eller ej. Et eksempel er lægesekretærer, hvor man kan konstatere mangelproblemer, men hvor amtet, der uddanner lægesekretærene, har været tilbageholdende med at oprette flere elevpladser, fordi man vurderer, at en række af lægesekretærernes opgaver forsvinder med indførelse af den elektroniske journal.

Formandsskabet anbefaler dette kriterium.

Kriterium 4. Prioritering af områder, hvor den relevante opkvalificering overvejende kan foregå i det ordinære uddannelsessystem eller kan forberede deltagerne til det ordinære uddannelsessystem

Begrundelse

Tilskud der gives i det ordinære uddannelsessystem rummer en vis sikkerhed for

- at aktiviteten har et højt kvalitetsniveau
- at aktiviteten giver den ledige formelle, dokumenterede kompetencer
- at aktiviteterne kan indgå som meriterende moduler i længere uddannelsesforløb

Ulemper

Der kan være ledige, som har behov for særligt tilrettelagte forløb, evt. med indlagte vejledningsaktiviteter. Det er forløb, der ikke nødvendigvis findes i det ordinære uddannelsessystem. Nogle ledige kan have vanskeligt ved at skifte fra ét erhvervsområde til et andet og har behov for den afprøvning og afklaring, der kan ligge i et særligt tilrettelagt forløb uden egentlige kompetencegivende moduler. Et godt eksempel er slagteriarbejderne fra Hjørring, som via et introduktionsforløb blev motiveret til at uddanne sig inden for social- og sundhedsområdet.

Formandsskabet anbefaler dette kriterium, hvis der alene er tale om kortvarige, meritgivende aktiviteter. Der bør ikke være tale om længerevarende uddannelsesforløb .

Kriterium 5. Prioritering af områder, hvor det overvejende er en arbejdsmarkedspolitisk indsats, der kan afhjælpe problemerne

Begrundelse

I en række af de fag, hvor der aktuelt eller på længere sigt er flaskehalsproblemer, skyldes manglen, at der er et begrænset antal uddannelsespladser. Derfor kan udbudet ikke øges ved, at flere ledige får uddannelsen som et aktiveringstilbud. Derfor skal problemet snarere løses med uddannelsespolitiske end med arbejdsmarkedspolitiske instrumenter.

Ulemper

Dette kriterium vil på forhånd udelukke en række af de fagbetegnelser/fagområder, hvor der er aktuelle flaskehalsproblemer i den offentlige sektor. Det gælder f.eks. sygeplejersker og læger. Her er problemet, at der ikke er så mange uddannelsespladser til rådighed, at der kan uddannes tilstrækkeligt mange til at dække behovet. Jobcentrene kan dog fortsat give aktiveringstilbud inden for disse fag, uanset om faget er på rådets tilskudsliste. Inden for andre fag kan problemet være, at kapaciteten er der, men at der ikke er tilstrækkeligt med kvalificerede ansøgere. Det gælder f.eks.

nogle af ingeniørstudierne og til dels lærerstudiet. Opgaven med at motivere job- og uddannelsessøgende til at vælge disse fag kan *både* være en uddannelsespolitisk og en beskæftigelsespolitisk opgave. Igen skal det understreges, at jobcentrene fortsat kan give aktiveringstilbud inden for disse fag, uanset om faget er på rådets tilskudsliste.

Formandsskabet anbefaler dette kriterium.

C. Indstilling og konsekvens:

Det indstilles, at Rådet med udgangspunkt i Formandsskabets anbefalinger drøfter og godkender kriterierne, således at kriterium 1, 3, 4 og 5 vælges som udgangspunkt for at prioritere bruttolisten over flaskehalsområder på næste møde. Det indstilles endvidere, at der alene er tale om, at et område skal opfylde ét kriterium for at komme på listen, men alt efter hvilket område det drejer sig om, kan opfylde flere.

Konsekvensen af beslutningen er, at Rådet på næste møde respekterer kriterierne ved valg af områder, som sættes på listen over områder, som kan modtage støtte fra flaskehalsbevillingen i 2007.

D. Bilag

2.0.1: Skrivelse af 29. september 2006 fra Beskæftigelsesregionen til jobcentrene om udmelding af flaskehalsbevillingen i 2007